

Prof. zw. dr hab. Adam Bezwiński

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Emilii Hańczyk pt. *Fenomen Róży Świata jako wyraz filozoficzno-artystycznych poszukiwań Daniła Andriejewa*, Kraków 2016, maszynopis, ss. 222.

Literatura naukowa o Danile Andriejewie mniej więcej od trzydziestu lat przyrasta i wydobywa z zapomnienia jego dzieła literackie, przedstawia życie tak okrutnie niszczone przez sowiecki totalitaryzm. Polska rusycystyka historycznoliteracka może mieć satysfakcję, że przed kilku laty prof. Jan Orłowski pierwszy przedstawił wyniki swoich badań nad pisarzem, wprowadził go do polskiej nauki. Do tych pionierskich na naszym gruncie badań dołączyła Emilia Hańczyk ze swoją pracą, która także posiada charakter pionierski, odkrywczy dzięki całościowemu spojrzeniu na *Różę Świata*. Ten ostatni walor, pionierskość, może podkreślać także fakt, że w akademickiej przecież *Historii literatury rosyjskiej XX wieku* (pod. red. A. Drawicza) wydanej w 2002 r. nazwisko Daniła Andriejewa nie pojawia się.

Rozprawa Emilii Hańczy traktuje o „fenomenie rosyjskiej duchowej kultury XX wieku” i wpisuje się, choć wyników swoich badań doktorantka chyba jeszcze nie ogłaszała, w ważny dla naszej dyscypliny nurt analizowania zjawisk literackich jeszcze nie tak dawno rugowanych z kultury rosyjskiej, całkowitego przemilczania postaci niszczonej w czasach totalitaryzmu. To badawcze, posiada ono także swój wymiar symboliczny, przywracanie pamięci i miejsca w polskiej rusycystyce historycznoliterackiej jest zjawiskiem niezmiernie cennym ze względu na wartość i odkrywczość podejmowanych badań, poznawczą atrakcyjność, uzupełnianie całościowego obrazu literatury rosyjskiej XX w.

W moim przekonaniu Emilia Hańczyk dobrze wpisuje się w ten nurt dzięki przedstawionej analizie *Róży Świata* Andriejewa, utworowi wielowymiarowemu pod względem literackim, ideowym, filozoficznym, który już poza literacko, jest dopełniony ukazaniem tragicznych losów jego twórcy, co także zostało należycie przedstawione w rozprawie. I zaznaczę w tym miejscu, że równocześnie (to dodatkowy walor rozprawy) został ukazany świat bolszewickiej i komunistycznej rzeczywistości, przedstawione życie twórcy w nieludzkim systemie. Sprawy te opisane zostały we wstępie do rozprawy (dlaczego w żaden sposób nie został wyróżniony, zatytułowany?), który zawiera także, zgodnie z logiką

